

Tidiga insatser för ökad skolnärvaro

Sammanställning av pilotfasen och implementeringsfasen

Detta projekt medfinansieras av

Projektledare

Britt-Marie Freij
Tfn 070-726 65 70
britt-marie.freij@telia.com

Projektledare

Marie Nilsson
Tfn 033-35 37 57
marie2.nilsson@boras.se

Kommunikatör

Anastasia Exner
Tfn 033-35 70 80
anastasia.exner@boras.se

Sammanställning av pilot-, och implementeringsfasen

Projektet var uppdelat i tre olika faser. Den första fasen, kartläggningsfasen, pågick till och med 31 mars 2016. Den andra fasen benämns pilotfasen och den tredje implementeringsfasen. Pilotfasen startade den 1 april 2016 och pågick till den 31 maj 2018. Pilotfasen och implementeringsfasen pågick parallellt under januari-maj 2018. Projektet avslutades 30 juni 2018. I denna rapport sammanställs de två senare faserna utifrån de olika delar som projektledningen främst arbetat med och för.

Fas	Start	Avslut
Kartläggningsfas	1 augusti 2015	31 mars 2016
Pilotfas	1 april 2016	31 maj 2018
Implementeringsfas	1 januari 2018	30 juni 2018

Finansiering, organisation och ingående verksamheter

Västra Götalandsregionen beviljade projektet sociala investeringsmedel som delfinansiering.¹ Det innebär att regionen står för hälften av kostnaderna medan ingående verksamheter förväntas bidra lika mycket genom sina arbetsinsatser, direktfinansiering. Sociala investeringsmedel tilldelas, i Västra Götalandsregionen, projekt som anses vara ekonomiskt gynnsamma ur ett långsiktigt perspektiv. Genom att satsa resurser i ett tidigt skede förväntas än mer kostnadskrävande insatser förhindras i framtiden.

I detta projekt förväntas de tidiga insatserna för att öka skolnärvaron öka elevernas möjligheter att klara grundskolan. Att få behörighet till gymnasieskolans program är en av barns viktigaste skyddsfaktorer. Därmed minskar risken att hamna i utanförskap som leder till mänskligt lidande och dessutom innebär en resursmässig belastning för samhället.

Arbetet bedrivs inom ramen för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.² Det är en organisation som arbetar för samverkan över myndighets- och kommungränserna i närområdet. Under kartläggnings- och pilotfasen har arbetet utgått ifrån Borås Stad. Under pilotfasen har kontakter börjat knytas med övriga kommuner inom Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs upptagningsområde det vill säga; Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. I implementeringsfasen planerades projektets interventioner att spridas, efter önskemål från kommunerna själva, till Bollebygd, Herrljunga, Svenljunga, Tranemo och Vårgårda kommun samt de övriga grundskolorna i Borås Stad.

De verksamheter som ingår i projektet är skola³ och socialtjänstens individ- och familjeomsorg⁴ i Borås Stad och barn- och ungdomspsykiatriska kliniken vid Södra Älvsborgs sjukhus⁵.

¹ [Västra Götalandsregionens sociala investeringsmedel](#)

² [Närvårdssamverkan Södra Älvsborg](#)

³ [Skolan i Borås Stad](#)

⁴ [Socialtjänstens individ- och familjeomsorg i Borås Stad](#)

⁵ [Barn- och ungdomspsykiatriska kliniken vid Södra Älvsborgs sjukhus](#)

Projektledning, verksamhetsrepresentanter och kontaktpersoner

I den inledande delen av kartläggningsfasen fastställdes *projektledning*, *verksamhetsrepresentanter*, *projektskolor* och *kontrollskolor*. Under pilotfasens gång har kontaktpersoner och projektledning till viss del förändrats.

Projektledning

Projektledningen består av:

- Marie Nilsson, halvtid projektledare från och med den 1 augusti 2015. Grundanställd som verksamhetsutvecklare vid Grundskoleförvaltningen i Borås Stad.
- Britt-Marie Freij, halvtid projektledare från och med den 1 september 2015. Grundanställd som kurator vid barn- och ungdomspsykiatriska kliniken (BUP) vid Södra Älvsborgs sjukhus.
- Frida Johansson, halvtid projektledningskommunikatör från och med den 20 februari 2016. Grundanställd som kommunikator vid Södra Älvsborgs sjukhus. Arbetade som timanställd i projektet under hösten 2015 och avslutade sin tjänst som kommunikator under juni 2017.
- Anastasia Exner, ny projektledningskommunikatör på halvtid från och med 7 augusti 2017. Grundanställd som kommunikator på Grundskoleförvaltningen i Borås Stad.

Kontaktpersoner

Projektledarna har haft två möten per halvår med socialtjänstens och BUP:s kontaktpersoner. Under hösten 2016 bytte socialtjänsten kontaktperson gentemot projektet, och under våren 2017 har barn- och ungdomspsykiatri bytt ut en av sina två kontaktpersoner.

Kontaktpersonerna som deltagit i senare delen av projektet är Ulla Ryberg och Malin Larzénus från BUP och Lennart Hessel från socialtjänsten. Syftet med dessa möten har varit att informera och uppdatera varandra om aktuellt läge i projektet och ömsesidig informationsutbyte mellan de olika myndigheterna.

Verksamhetsrepresentanter

Vid projektets start utsågs representanter från de myndigheter som ingår i projektet. De har närvarat vid projektmöten varannan vecka. Representanterna agerar bollplank för projektledningen och som en förlängd arm gentemot de olika verksamheterna.

- Kay Eriksson, verksamhetsföreträdare för barn- och ungdomspsykiatriska kliniken vid Södra Älvsborgs sjukhus med särskilt uppdrag inom Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.
- Lena Johansson, verksamhetsföreträdare för skolan i Borås Stad.
- Kåre Öhrstig, verksamhetsföreträdare för socialtjänsten i Borås Stad.

Efter årsskiftet 2016/2017 byttes socialtjänstens representant ut då den tidigare representanten gick i pension. En ny verksamhetsföreträdare tillsattes från och med mars 2017.

- Kerstin Wadman, verksamhetsföreträdare för socialtjänsten i Borås Stad.

Projektskolor

Sex skolor arbetade aktivt i projektet och enligt de framtagna rutinerna till och med den 30 januari 2018. De valda skolorna hade vid projektets start minst tvåparallelliga klasser i de lägre årskurserna. Tidigare representerade skolorna Borås Stads tre stadsdelar. Stadsdelarna upplöstes under hösten 2016 och en gemensam grundskoleförvaltning skapades 2017-01-01. Fyra verksamhetschefer ansvarar för olika skolor i olika områden inom Borås Stad. Skolorna befinner sig dock fortfarande i olika socioekonomiska delar av samhället. Från den 30 januari 2018 blev sex projektskolor istället fem, då en av projektskolorna inte hade möjlighet att delta den resterande tiden som projektet förlängts till.

Kontrollskolor

Syftet med kontrollskolorna var att mäta frånvaron utan att projektets framtagna rutiner implementerats. På så vis fanns möjlighet att jämföra och utvärdera om arbetet inom projektet varit effektivt för att öka skolnärvaron.

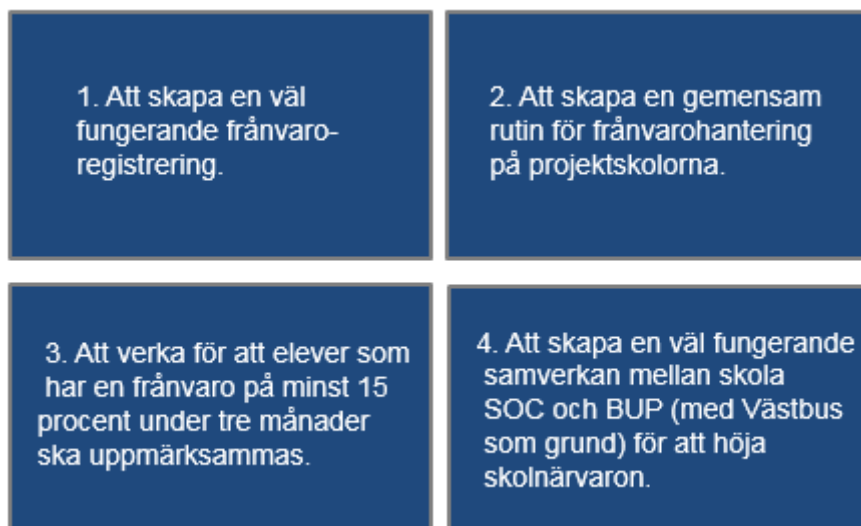
Utgångspunkt, syfte och mål

Projektets *utgångspunkt* var att hög frånvaro i lågstadiet kan leda till ännu högre frånvaro i mellanstadiet och högstadiet, vilket gör det svårare att klara av grundskolan.

Syftet med projektet var att pröva om tidiga insatser, i så väl ålder som process, kan medföra ökad skolnärvaro hos elever i årskurs 1-3. Det långsiktiga målet är att därigenom öka antalet elever som går ur grundskolan med godkända betyg och således öka behörigheten till gymnasieskolans program.

Projektets fyra delar

I linje med projektets syfte kategoriseras arbetet utifrån fyra huvudsakliga delar:

I pilotfasen har arbetet till största del fokuserat kring de tre första delarna. Samverkan har i viss mån ägt rum, men inte i den utsträckning som hade önskats av projektledningen. I möte med kontaktpersonerna från socialtjänst och BUP under våren 2017 lyftes frågan om en

eventuell förlänging av projektet i hopp om att bättre kunna genomföra och utvärdera samverkan.

1. Att skapa en väl fungerande digital frånvaroregistrering

Den första delen i projektet var att skapa en väl fungerande digital frånvaroregistrering i programmet *Dexter*. Detta var grundläggande för att kunna mäta frånvaron på såväl projekt- som kontrollskolor.

Att skolorna ska registrera frånvaron i programmet *Dexter* från och med hösten 2015 är ett beslut som fattats på lokal samverkansgrupp (LSG) för kommungemensam förskola och skola i Borås Stad den 26 september 2014. Införandet hade därmed inte med projektet att göra. Trots beslutet visade det sig att merparten av projekt- och kontrollskolor saknade fungerade frånvaroregistrering i *Dexter*. Projektledarna har, tillsammans med systemansvarig för skolans program, därför arbetat med att stötta skolorna att komma igång fullt ut.

Från det digitala frånvarosystemet, *Dexter*, har projektledningen dragit ut statistik gällande frånvaro för elever på såväl projekt- som kontrollskolor varje månad. Till och med december 2017 samlades statistik varje månad i rullande tremånadersperioder bakåt i tiden. Efter januari 2018 har nya mätperioder och procentsatser provats. För en av projektskolorna kunde frånvaroregistreringen inte påbörjas förrän i februari på grund av att schemat inte var färdigställt och inläst. Projektledningen har fortsatt sammanställa statistik utifrån rullande tremånadersperioder, för att få fram jämförbara siffror för hela projektperioden.

Projektet hade som mål att 95 % av alla lektioner skulle kvitteras. Under projekttiden har det dock varit svårt att få fram tillförlitlig och jämförbar frånvarostatistik eftersom merparten av skolorna inte har lyckats få in all data på ett korrekt sätt vid alla mätperioder.

2. Att skapa en gemensam rutin för frånvarohantering på projektskolorna.

Att skapa en gemensam rutin för projektskolorna har varit ett kontinuerligt arbete, då rutinerna uppdaterats vid flera tillfällen under projektets gång. Implementeringen av rutinerna har sett olika ut på de olika skolorna och varit anpassade av rektor till de olika arbetsgrupperna. Vissa skolor har lyckats följa rutinerna i högre utsträckning än andra och vissa skolor har genomfört fler delar i rutinen än andra.

I början av varje månad har frånvarostatistik hämtats in från tre månader bakåt i tiden och elever med 15 procents frånvaro eller mer har uppmärksammats. Projektledningen uppmärksammade att sjukdom och beviljad ledighet inte alltid anses kunna medföra konsekvenser socialt och/eller pedagogiskt av skolpersonal. I kartläggningsfasen uppskattades det att alla elever som föll ut på 15 procent eller mer skulle kunna uppmärksammas av elevhälsan, något som i pilotfasen visade sig vara en omöjlighet då antalet elever som föll ut var mycket större än förväntat.

Det innebär i sin tur att behovet av lärardokumentationer från samtal vid hemmet blev fler än beräknat. Arbetsfördelningen blev således inte heller som förväntat, då fler lärardokumentationer har gjorts. Alla dessa har inte gått vidare för djupare utredning och därmed inte heller tytt på behov av samverkan.

3. Att verka för att elever som har en frånvaro på minst 15 procent under tre månader ska uppmärksammas.

Utifrån en väl fungerande frånvaroregistrering i Dexter möjliggörs att se vilka som har en frånvaro på minst 15 procent på tre månader. Dessa skulle skolan, i enlighet med projektets framtagna rutiner, arbeta vidare med i syfte att ta reda på de bakomliggande orsakerna till frånvaron för att därigenom kunna öka skolnärvaron.

Om frånvaron är ”giltig” eller ”ogiltig” spelar ingen roll i fråga om de konsekvenser frånvaron kan få för elevens uppgift att nå skolans kunskaps- och/eller sociala mål. Frånvaro som har uppstått på grund av att medicinska, eller psykologiska utredningar görs externt, eller vid olika former av kroniska sjukdomar är exempel på frånvaroorsaker som i våra samtal med rektor och elevhälsopersonal tycks ha en tendens att inte uppmärksammas. Det betyder att rektor och elevhälsopersonal inte diskuterar vilka insatser som behöver sättas in för att elevernas rätt till utbildning ska tillgodoses. Även beviljad ledighet är frånvaro som *kan* få konsekvenser för elevens måluppfyllelse och en ansökan om ledighet måste därför noggrant övervägas utifrån lämplighet.

Projektledningen har uppfattat att det finns en tendens till att skolan inte sällan ”går på magkänsla” när det gäller elever med frånvaro. Därför är det av högsta vikt att skolor har tillförlitlig statistik som hjälper till att bedöma de potentiella konsekvenserna med frånvaron. Under pilotfasen har detta, tillförlitlig statistik, dock inte varit någon garanti för att elever med hög frånvaro verkligen uppmärksammas och lyfts upp av elevhälsan.

Elevhälsans arbete har på vissa skolor brustit vad gäller analyser och professionernas delaktighet i analyserna. Detta skulle kunna vara anledningen till att ett litet antal av de elever som fallit ut, och där lärardokumentation har genomförts, lett till att det bedömts behövas en fördjupad utredning. Det i sin tur kan vara en förklaring till att projektet inte kommit till stånd med samverkan i särskilt hög utsträckning.

4. Att skapa en väl fungerande samverkan mellan skola SOC och BUP (med Västbus som grund) för att höja skolnärvaron.

För att skapa en väl fungerande samverkan valde projektledningen att inte skapa egna mötesformer, utan använda sig av det redan befintliga Västbusmötet med mindre justeringar.

Under pilotfasen har några enstaka Västbusmöten ägt rum, men betydligt mindre än vad som kunnat önskas. Detta var en av faktorerna som låg till grund för projektledningens beslut om att ansöka om förlängning under projektet. Under hela projektiden ägde sammanlagt fem västbusmöten och fem uppföljningsmöten rum, något som projektledningen uppfattat som väldigt få i relation till antalet elever som uppnått en frånvaro på 15 % eller mer under projektiden.

Förlängning av projekttiden

Projektledningen beslutade under våren 2017 att ansöka om att få en förlängning av projektet. Detta eftersom att arbetet i kartläggningsfasen tagit längre tid än beräknat, vilket medförde att arbetet i pilotfasen och implementeringsfasen hamnade något efter i tid. Problematiken med att få igång ett fungerande frånvarosystem och att tillämpa rutinerna i verksamheterna var också en bidragande faktor till att arbetet tog längre tid än förväntat.

Att projektet inte haft möjlighet att prova samverkan i den utsträckning som önskats var också en anledning till att projektledningen ansökte om förlängning. Förhoppningen var att kunna samla in mer jämförbar statistik och att kunna få till fler Västbusmöten inom projektets ram. För att dessutom kunna implementera arbetet så bra som möjligt önskade projektledningen mer tid att förbereda sig för att hålla inspirationsmöten i de kommunerna i Närvårdssamverkans upptagningsområde.

Samtliga projektskolor tillfrågades om att delta i en förlängning, varpå en skola tackade nej till att fortsätta från och med januari 2018. I november 2017 stod det klart att projektet slutligen hade fått en förlängning av projekttiden med befintliga medel. Detta innebar att projektet inte kunde förlängas tillräckligt mycket för att skapa ytterligare mätperioder för följeforskarna. Projektets förlängdes från 31 januari 2018 till 30 juni 2018.

Eftersom följeforskningen inte längre samlade in statistik diskuterades andra mätperioder och procentsatser på rektorsnätverket i januari 2018. Under mötet beslutades att prova en ny mätperiod och en ny procentsats där frånvaro mättes från och med 25 % per kalendermånad. Slutligen beslutades det även att om en elev fallit ut tre gånger under ett läsår, skulle ärendet gå vidare till elevhälsan oavsett klasslärares bedömning.

Under resterande tid i pilotfasen valde projektledningen att följa upp frånvaron på två olika sätt samtidigt. Detta för att kunna säkerställa tillförlitlig och jämförbar statistik samtidigt som nya mätperioder och procentsatser provades.

Möten

För att underhålla relationer och verka för samverkan inom olika områden inom projektet har det under pilotfasen varit vissa återkommande möten. Förutom dessa har möten anordnats vid behov.

Projektgruppsmöten

Under hela projekttiden har regelbundna möten ägt rum med projektgruppen. Gruppen har bestått av två projektledare, en kommunikatör, en representant från BUP, en representant från skolan och en representant från socialtjänsten IFO. Det har varit strategiska möten i syfte att hjälpa projektet drivas framåt och öka möjligheterna för samverkan.

Socialtjänsten har under pilotfasen börjat erbjuda skolan möjlighet att få hjälp med att leda Västbusmöten under projekttiden; något som mottagits mycket positivt av rektorerna. Socialtjänsten beslutade även att inom ramen för projektet, i vissa fall, kunna erbjuda familjer "serviceinsatser" utan föregående biståndsutredning. Detta arbete kom att permanentas när projektet närmade sitt avslut.

Avstämning med forskare

Projektledningen har under hela projekttiden haft flera regelbundna möten med forskarna.

I maj 2017 hade projektledningen ett mittseminarium tillsammans med följeforskarna och delar av projektgruppen. Till seminariet inbjöds tjänstemän och politiker från skola och socialtjänst ifrån samtliga kommuner som ingår i Närvårdssamverkan Södra Älvsborg upptagningsområde. Representanter från barn- och ungdomspsykiatriska kliniken vid Södra Älvsborgs sjukhus samt politiker inom Närvårdssamverkan Södra Älvsborg bjöds också in. Även Maria Gäbel, regionutvecklare vid Västra Götalandsregionen, bjöds in.

Projektet förlängdes som tidigare nämnt utan att forskningen förlängdes. Under våren 2018 låg fokus under mötena istället på planering av slutrapporter och det slutseminarium som forskarna höll på Borås Högskola den 23 maj. Under detta seminarium presenterade följeforskarna de resultat de kunnat se från projektet. Forskarnas slutrapport förväntas vara färdigställd i augusti 2018.

Rektorer

Nätverksmöten med rektorer hölls cirka två gånger per termin under 2016. En av projektskolorna har under hela hösten 2015 saknat tillsvidareanställd rektor och situationen har lösts genom tillfälliga vikariat. Vid den skolan, liksom vid två övriga, har biträdande rektorer tilldelats aktiva roller i projektet och ibland representerat skolan vid nätverksmötena.

Kontaktpersonen från BUP deltog vid decembermötet med rektorer 2016 och kontaktpersonen från socialtjänsten deltog vid februarimötet 2017 för att presentera sig och föra en dialog med rektorerna kring verksamhetens roll i projektet och när det är aktuellt med samverkan.

Som tidigare nämnt uppmärksammade projektledningen att användningen av begreppet "oroande frånvaro" inte var optimal, då skolor bedömde sin oro olika allvarligt eller inte lände någon oro alls. Det ledde till att projektledningen på nätverksmötet med rektorerna i september 2017 beslutade sig för att sluta använda sig av begreppet "oroande frånvaro" och

istället lägga fokus på att förebygga framtida, eller ytterligare, problem som konsekvens av skolfrånvaro.

Elevhälsoteam

Som ett led i att utveckla samarbetet med skolorna och hjälpa dem att komma vidare i arbetet med projektet har projektledningen i december 2016 besökt fem av sex projektskolor. Vid dessa tillfällen har det diskuterats hur en bättre dialog mellan projektledning och elevhälsoteamen kan uppnås. Som ett resultat av detta bokade projektledningen in regelbundna möten med respektive elevhälsoteam månadsvis för att fortsätta dialogen. Syftet var att fler elever med skolfrånvaro skulle uppmärksammas med de insatser som stod till buds inom ramen för projektet.

På dessa inledande mötestillfällen framkom det att elevhälsoteamet fått in mer systematiserat material från lärarna som underlag för sina bedömningar kring vilka elever som skulle nås av nästa steg i rutinen. Det var en framgångsfaktor.

Vid elevhälsoteamens möten diskuterades skolans arbete med de elever som har fallit ut. Det vill säga elever som haft minst 15 procent frånvaro under tre månader. Dessa samtal dokumenterades av projektledarna. Genom att projektledarna träffade och stöttade skolorna följdes rutinen bättre och projektledarna fick en större insyn i arbetet på skolorna.

Konsultation

Under pilotfasen har legitimerad psykolog från BUP tillsammans med en familjebehandlare från socialtjänsten haft träffar med elevhälsans personal från projektskolorna. Syftet var att ge råd och stöd kring elevhälsans operativa arbete. Från september månad 2017 ersattes psykologen från den specialiserade psykiatrin av en psykolog från primärvården. Denna legitimerade psykolog är, och var, tillika enhetschef för en vårdcentral som har fått tilläggsuppdrag för att ta hand om barn och unga i åldern 6 till 18 år med psykisk ohälsa. Under senare tid minskade antalet elevhälsopersonal via konsultationstillfällena.

Elevhälsans arbete har på vissa skolor brustit vad gäller analyser och de olika professionernas delaktighet i analyserna. Ett litet antal av de eleverna som fallit ut och där lärardokumentation har genomförts ledde till att det bedömdes behövas en fördjupad utredning. Det i sin tur kan vara en förklaring till att projektet inte kommit till stånd med samverkan.

Socialtjänstens representant, som också är en av dem som ger konsultation till projektets elevhälsa, lyfte dock svårigheten med att deltagare från elevhälsan som inte kan närvara vid en konsultation inte meddelade detta. Projektledningen försökte i samband med detta uppmärksamma elevhälsopersonal på tillgången i att gå på konsultationerna, utan någon vidare framgång. I efterhand har projektledningen reflekterat kring om fokus på dessa konsultationer, i alla fall till en början, skulle varit mer på kompetensutveckling.

Ekonomi

I mars 2016 skickade projektgruppen in en ny budget till Koncernstab regional utveckling som blev godkänd. På grund av att etikprövningen tog längre tid än beräknat, nådde inte de offentligt direktfinansierade kostnaderna tänkt nivå eftersom att det operativa arbetet för ingående verksamheter försköts, vilket kom att påverka kostnaderna resterande projekttid.

Utöver dessa har en omfördelning av elevhälsopersonal genomförts under våren 2017 i syfte att åtgärda de brister som Skolinspektionen har pekat på och gett Borås Stad vitesföreläggande för. Detta påverkade alla projektskolor och försenade projektarbetet på skolorna ytterligare. Projektledarna började redan då misstänka att det från början kan ha funnits en felaktig hypotes beträffande hur många elever som kräver samverkan för att öka skolnärvaron i målgruppen.

Projektet förlängdes under hösten 2017 med befintliga medel, och direktfinansieringen bedömdes räcka till en förlängning. I slutet av projektet var de ackumulerade kostnaderna lägre än den tidsåtgång som de tre ingående verksamheterna lagt ner.

Kommunikation

Intern kommunikation

Alla dokument och rutiner som tagits fram i projektet har reviderats av projektledningen, bearbetats av kommunikatören och godkänts av rektorer på projektskolorna. Sedan den 12 april 2016 har arbetet med att implementera gällande rutiner varit igång på de olika projektskolorna.

Dokument och rutiner har funnits tillgängliga i en gemensam mapp för Borås Stad där rektorer, elevhälsopersonal och kontaktpersoner inom socialtjänst kunnat ta del av innehållet. Via en intern mapp har även BUP:s kontaktpersoner haft tillgång till dokumenten. När dokument och rutiner reviderats och godkänts av rektorer, har dokumenten bytts ut till senaste versionen i samtliga mappar.

Projektledningen erbjöd samtliga rektorer vid projektskolorna att komma ut och informera om projektets rutiner och dokument till pedagoger och elevhälsopersonal. Fyra av dem önskade detta, vilket resulterade i uppstartsmöten vid terminsstarten i augusti 2016. Även vid terminsstart hösten 2017 erbjöds projektskolorna besök av projektledningen för information om projektets rutiner och dokument för personal. Två skolor tackade ja till möten.

Eftersom att projektledningen började åka ut till projektskolorna en gång i månaden under pilotfasen, har revideringar av dokument utrymme till diskussion och dialog funnits.

Information via Webben

Projektet har haft tillgång till en egen webbplats via Närvårdssamverkan Södra Älvsborg hemsida. Informationen har kontinuerligt uppdaterats under hela projektiden. Nyheter kring skolnärvaro har publicerats varannan vecka tillsammans med digitala informationsbrev, inbjudningar och projektledningens reflektioner.

På Borås Stads intranät och Södra Älvsborgs sjukhus intranät har projektet även fått varsin undersida där kort information har funnits tillsammans med kontaktuppgifter.

Information om och till projektet

Under våren 2017 har projektledarna informerat olika grupper om projektet; Södra Hälso- och sjukvårdsnämndens presidium; Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs styrgrupp två gånger; representanter från socialtjänst, skola och BUP; personal inom insatsdelen i Borås Stads socialtjänst; vid Prestationsprinsens utbildningstillfälle i Göteborg; i samband med ett studiebesök i stadsdelen Askim-Frölunda-Högsbo.

Projektledarna har även under våren 2017 deltagit på förankringskonferensen om sociala investeringsmedel och där informerat om projektet. Projektledningen var även i Västerås på en tvådagars konferens kring temat "Hemmasittare" den 6-7 april 2017 där projektledningen uppmärksammade att de var det enda projektet som enbart hade fokus på elever i årskurs 1-3.

Den 11 maj 2017 hade projektledningen tillsammans med följeforskarna ett mittseminarium på Högskolan i Borås. Till seminariet kom tjänstemän från samtliga kommuner, och politiker från fem av åtta kommuner som ingår i Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs upptagningsområde. Representanter från barn- och ungdomspsykiatriska kliniken vid Södra Älvsborgs sjukhus samt politiker från Södra Hälso- och sjukvårdsnämnden deltog även, samt

Maria Gäbel, regionutvecklare vid Västra Götalandsregionen. Totalt närvarade ca 120 personer.

Vidare var projektledarna även i Stockholm på två intensivdagar om arbete med problematisk frånvaro och "hemmasittare", anordnad av Prestationsprinsen, den 20-21 oktober 2017. I november samma år deltog projektledarna även i en konferens anordnad av SKL om sociala investeringar.

Den 2 maj 2018 deltog, och föreläste, projektledningen på Hemmasittardagen i Stockholm, en konferens kring elever som har en låg skolnärvaro. Både under 2017 och 2018 deltog projektledningen även på Västra Götalandsregionens heldagskonferens *Kraftsamling – fullföljda studier*.

Den 23 maj 2018 höll projektets följeforskare ett seminarium på Borås Högskola kring de slutsatser som följeforskningen kommit fram till. Projektledarna deltog under detta seminarium och berättade om sina egna erfarenheter från projektet.

Implementering/Inspirationsdagar

Som en del av implementeringsarbetet började projektledningen tidigt skapa kontakter med andra kommuner. Projektledningen började fundera på hur ett implementeringsarbete skulle kunna se ut, och under ett möte med projektets styrgrupp kom ytterligare förslag om indelningar och längd på implementeringsmötena.

Projektledningen beslutade att erbjuda varje kommun i Närvårdssamverkans upptagningsområde så kallade *inspirationsmöten*. Under dessa möten skulle projektets arbete och slutsatser presenteras i den mån som var möjligt. Eftersom att pilotfasen och implementeringsfasen överlappade varandra under januari-maj 2018 kom de presenterade resultaten att uppdateras löpande under implementeringsfasen.

Mötena innehöll först uppdelade pass, en för skolpersonal som fokuserade kring rutiner och dokument, och en för skolans samverkanspartners som fokuserade på samverkan. Efter en gemensam fika presenterades de resultat som projektet kommit fram till och dagen avslutades med diskussion i mindre, blandade grupper. Deltagarna fick också ta del av de rutiner projektet arbetat utifrån, som de såg ut i januari 2018.

Under projektets två första inspirationsdagar, i Bollebygd och Herrljunga, skickades enkäter ut efter att projektet varit på besök. I Bollebygd hade projektet mottagits mycket väl och många svarande beskrev hur nya tankar väckts. Man önskade dock mer tid för diskussion. När projektet sedan fortsatte åka till de andra kommunerna i Närvårdssamverkans upptagningsområde förlängde man tiden för diskussionen. Två kommuner, Mark och Ulricehamn, tackade nej till erbjudandet om inspirationsdagar.

Fördelningen kring deltagande i respektive kommun skilde sig åt. I vissa kommuner deltog tjänstemän i högre utsträckning, och i andra lägre. Vissa kommuner representerades av skolschefer, undertiden andra kommuner bara hade elevhälsopersonal att representera skolan.

Överlag uppfattades de kommuner som tackade ja till inspirationsmöten vara väldigt positivt inställda till projektet och projektets arbete. Projektledningen skickade även ut de rutiner som de rekommenderar för att tidigt uppmärksamma skolfrånvaro till samtliga kommuner i Närvårdssamverkans upptagningsområde för vidare spridning.

Uppmärksamhet

Projektet uppmärksammades under pilotfasen av Borås Tidning under mittseminariet. Vid mittseminariet i maj 2017 intervjuades och fotograferades projektledningen. Detta publicerades den 12 maj 2017.

Projektet har uppmärksammats nationellt av regeringens särskilda utredare, Malin Gren Landell, som leder utredningen "*Att vända frånvägar till närvaror*". Projektledningen var också inbjuden att informera om projektet när den nationella samordnaren för den sociala barn- och ungdomsvården, Cecilia Grefve, gjorde sitt återbesök i Borås stad.

Kännedomen om projektet har även nått till Finland. Projektledningen kontaktades eftersom man i Finland hört talas om projektet och ville dela med sig av sina egna handlingsplaner. Som ett resultat av detta fick projektledningen ta del av några handlingsplaner vid skolfrånvägar som är framtagna för vissa städer i Finland. Detta skrev projektledningen om och publicerade på projektets webbplats.

Vid inspirationsmötet i Herrljunga, i implementeringsfasen, deltog en journalist från Alingsås Tidning. Projektledningen intervjuades om projektet och fotograferades. Artikeln publicerades i Alingsås Tidning den 17 mars 2018.

Projektledningen deltog i början av maj *Hemmasittardagen* i Stockholm där de föreläste. Projektet gavs en timme av dagen att prata om projektet inför deltagare från olika delar av landet. Borås Stad publicerade även 2 maj 2018 information om händelsen på sin externa hemsida.

Radio Sjuhärad gjorde i maj 2018 två reportage om projektet, ett utifrån en vårdnadshavare vars barn uppmärksammats i projektet och ett med projektets följeforskare Margareta Lundberg Rodin.

Även i Borås Stads personaltidning har projektet uppmärksammats. Kommunikatören för projektet fick tillsammans med Grundskoleförvaltningen i Borås kommunikatör möjligheten att skriva en kort information om projektet som publicerades i personaltidningen för juni månad 2018.

Projektet har också spridits och uppmärksammats till andra kommuner i landet som hört talas om projektet ryktsvägar och via webben. Projektledningen blev kontaktade av bland annat Angereds kommun och Skellefteå kommun som önskade telefonmöten/Skypemöten.

Slutprodukt

Parallellt med projektets inspirationsmöten har projektledningen skapat en slutprodukt. Denna produkt, i form av en rapport, innehåller bakgrund om projektet, lärdomar, resultat och statistik samt de rutiner som projektledningen föreslår för att uppmärksamma skolfrånvaro tidigt i ålder och process.

Denna produkt kom att skickas ut 27 juni 2018 till kontaktpersoner, rektorer och förvaltningschefer inom skola och socialtjänst i de kommuner som ingår i Närvårdssamverkans upptagningsområde. Även andra personer som projektledningen varit i kontakt med under projektets gång fick ta del av slutprodukten per mejl.

Slutprodukten publicerades också på projektets nya webbplats på Närvårdssamverkans hemsida tillsammans med rutiner i redigeringsbart format. Detta för att uppmuntra andra kommuner att använda sig av projektets erfarenheter när de själva skapar arbetssätt och rutiner för att öka skolnärvaron.